

PREHLAD VYBRANÝCH ROZHODNUTÍ ÚSTAVNÉHO SÚDU SLOVENSKEJ REPUBLIKY

za obdobie september 2012

II. senát

Nálezy:

spisová značka	II. ÚS 140/2010
sudca spravodajca	Lajos Mészáros
druh konania	čl. 127 ods. 1 ústavy konanie o sťažnostiach fyzických a právnických osôb
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	nález – vyhovené
dátum rozhodnutia	18. apríla 2012
dotknuté články ústavy, ústavných zákonov a medzinárodných zmlúv	čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd
skutkový stav a základné fakty	Sťažovateľ (občianske združenie) sa na ústavný súd obrátil s piatimi sťažnosťami proti rozsudkom najvyššieho súdu. Tieto sťažnosti boli ústavným súdom spojené na spoločné konanie. Podstatnou námietkou sťažovateľa v tomto konaní bolo rozhodovanie najvyššieho súdu v obsahovo identických konaniach v súvislosti s (ne)uplatnením jeho oprávnenia predložiť návrh na začatie konania o prejudiciálnej otázke Súdnemu dvoru podľa čl. 234 Zmluvy o ES.
ratio decidendi	<p>Ústavný súd konštatoval, že predmetom preskúmania zo strany ústavného súdu už boli sťažnosti, v ktorých sťažovatelia namietali porušenie ústavou garantovaného základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, príp. základného práva na zákonného sudcu podľa čl. 48 ods. 1 ústavy v súvislosti s nepredložením prejudiciálnej otázky Súdnemu dvoru zo strany všeobecného súdu. V tejto súvislosti považoval ústavný súd za potrebné uviesť, že v označených veciach sťažovatelia vystupovali v postavení účastníkov konaní pred všeobecnými súdmi, v ktorých sa „dožadovali“ predloženia prejudiciálnej otázky Súdnemu dvoru. Predmetom sťažností v tomto konaní pred ústavným súdom bola sťažovateľom namietaná rozdielna rozhodovacia činnosť najvyššieho súdu týkajúca sa procesného postupu v súvislosti s (ne)predložením prejudiciálnej otázky vo vecne a právne (v zásade) identických konaniach, v ktorých sa však sťažovateľ sám predloženia prejudiciálnej otázky „nedožadoval“.</p> <p>Ústavný súd ďalej pripomenul, že ak vnútroštátny súd nepredloží prejudiciálnu otázku Súdnemu dvoru v konkrétnej veci, kde to bola jeho povinnosť (nielen možnosť tak urobiť), potom to môže za istých okolností zakladať zodpovednosť členského štátu za porušenie komunitárneho práva (práva EÚ) postupom a rozhodovaním vnútroštátneho súdu. V zmysle judikatúry ústavného súdu bolo nevyhnutné, aby sa ústavný súd zameril na posúdenie skutočnosti, či vnútroštátny súd (v okolnostiach prípadu najvyšší súd, pozn.) bol povinný prejudiciálnu otázku Súdnemu dvoru predložiť a či bol výklad práva EÚ uskutočnený Súdnym dvorom na základe predložených prejudiciálnych otázok v konečnom dôsledku nevyhnutný pre rozhodnutie vo veci samej.</p> <p>Ústavný súd konštatoval, že povinnosť predložiť prejudiciálnu otázku Súdnemu dvoru podľa čl. 234 Zmluvy o ES (resp. čl. 267 Zmluvy o fungovaní EÚ) platí len pre taký vnútroštátny súd, ktorý je súdom poslednej inštancie v konkrétnom spore alebo v inej právnej veci, t. j. súdom, proti ktorého rozhodnutiu nemožno podať žiaden opravný prostriedok. Ak taký súd, ktorý je súdom, proti ktorého rozhodnutiu už niet žiadneho opravného prostriedku, nepredloží prejudiciálnu otázku Súdnemu dvoru, hoci tak urobiť mal, otvára sa otázka ústavnosti jeho postupu so zreteľom na čl. 46 ods. 1 a 4</p>

	<p>a čl. 48 ods. 1 ústavy, pričom bolo potrebné pripomenúť aj jeho povinnosť podľa § 1 v spojení s § 109 ods. 1 písm. c) Občianskeho súdneho poriadku zabezpečiť spravodlivú ochranu práv a oprávnených záujmov účastníkov konania.</p> <p>Ústavný súd konštatoval, že vzhľadom na ustálenú judikatúru ústavného súdu o neprípustnosti dovolania v správnom súdnictve bolo nepochybné, že v okolnostiach namietaných prípadov rozhodnutia najvyššieho súdu boli rozhodnutiami všeobecného súdu, proti ktorým nie sú prípustné opravné prostriedky.</p> <p>Ústavný súd v nadväznosti na dosiaľ uvedené zdôraznil, že nie každé nepredloženie prejudiciálnej otázky Súdnemu dvoru, ktoré je v rozpore s právom EÚ, musí mať automaticky za následok porušenie základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, resp. práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. Len zásadné a kvalifikované pochybenie pri rozhodovaní o (ne)predložení prejudiciálnej otázky, ktoré môže spočívať vo svojvoľnom či na prvý pohľad celkom nesprávnom nepredložení prejudiciálnej otázky Súdnemu dvoru v prípade, keď súd sám o interpretácii práva EÚ mal pochyby a predbežnú otázku nepredložil, má za následok porušenie základného práva na súdnu ochranu, resp. práva na spravodlivé súdne konanie, keďže týmto spôsobom by bola svojvoľne popretá právomoc Súdnemu dvoru.</p> <p>Ústavný súd dospel k záveru, že ak najvyšší súd v okolnostiach posudzovaných vecí mal povinnosť predložiť prejudiciálnu otázku Súdnemu dvoru a v namietaných konaniach tak neurobil, pričom nesplnenie tejto povinnosti malo zároveň zásadný vplyv na rozhodnutie vo veci samej tak tým „zbavil“ sťažovateľa práva, aby sa súčasťou právneho základu pre meritórne rozhodnutie v namietaných konaniach stal výklad práva Európskej únie uskutočnený Súdnym dvorom. Takýmto postupom najvyššieho súdu v namietaných konaniach a v nich vydanými rozsudkami došlo preto podľa názoru ústavného súdu k porušeniu sťažovateľovho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a jeho práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.</p> <p>Ústavný súd rozsudky najvyššieho súdu zrušil a veci mu vrátil na ďalšie konanie.</p>
<p>použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, EStP a iných súdov</p>	<p>Spolkový ústavný súd: BVerfGE 82, 159 Ústavný súd Českej republiky: IV. ÚS 154/08 z 30. júna 2008</p>

spisová značka	II. ÚS 163/2010
sudca spravodajca	Sergej Kohut
druh konania	čl. 127 ods. 1 ústavy konanie o sťažnostiach fyzických a právnických osôb
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	nález – vyhovené
dátum rozhodnutia	18. apríla 2012
dotknuté články ústavy, ústavných zákonov a medzinárodných zmlúv	čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd
skutkový stav a základné fakty	Sťažovateľ (občianske združenie) sa na ústavný súd obrátil s piatimi sťažnosťami proti rozsudkom najvyššieho súdu. Tieto sťažnosti boli ústavným súdom spojené na spoločné konanie. Z obsahu sťažností vyplynulo, že ich podstatou bola námietka sťažovateľa proti „odlišnému“ postupu najvyššieho súdu v obsahovo identických konaniach v súvislosti s (ne)uplatnením jeho oprávnenia predložiť návrh na začatie konania o prejudiciálnej otázke Súdnemu dvoru podľa čl. 234 Zmluvy o ES.
ratio decidendi	Ústavný súd konštatoval, že predmetom preskúmania zo strany ústavného súdu už boli sťažnosti, v ktorých sťažovatelia namietali porušenie ústavou garantovaného základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, príp. základného práva na zákonného sudcu podľa čl. 48 ods. 1 ústavy v súvislosti s nepredložením prejudiciálnej otázky Súdnemu dvoru zo strany všeobecného súdu. V tejto súvislosti ďalej ústavný súd uviedol, že v označených veciach sťažovatelia vystupovali v postavení účastníkov konaní pred všeobecnými súdmi, v ktorých sa „dožadovali“ predloženia prejudiciálnej otázky Súdnemu dvoru. Predmetom sťažností v tomto konaní pred ústavným súdom bola sťažovateľom namietaná rozdielna rozhodovacia činnosť najvyššieho súdu týkajúca sa procesného postupu v súvislosti s (ne)predložením prejudiciálnej otázky vo vecne a právne (v zásade) identických konaniach, v ktorých sa však sťažovateľ sám predloženia

	<p>prejudiciálnej otázky „nedožadoval“.</p> <p>Ústavný súd ďalej pripomenul, že ak vnútroštátny súd nepredloží prejudiciálnu otázku Súdnemu dvoru v konkrétnej veci, kde to bola jeho povinnosť (nielen možnosť tak urobiť), potom to môže za istých okolností zakladať zodpovednosť členského štátu za porušenie komunitárneho práva (práva EÚ) postupom a rozhodovaním vnútroštátneho súdu.</p> <p>Ústavný súd sa teda zameril na posúdenie skutočnosti, či vnútroštátny súd (v okolnostiach prípadu najvyšší súd, pozn.) bol povinný prejudiciálnu otázku Súdnemu dvoru predložiť a či bol výklad práva EÚ uskutočnený Súdnym dvorom na základe predložených prejudiciálnych otázok v konečnom dôsledku nevyhnutný pre rozhodnutie vo veci samej.</p> <p>Ústavný súd vo svojom rozhodnutí uviedol, že povinnosť predložiť prejudiciálnu otázku Súdnemu dvoru podľa čl. 234 Zmluvy o ES (resp. čl. 267 Zmluvy o fungovaní EÚ) platí len pre taký vnútroštátny súd, ktorý je súdom poslednej inštancie v konkrétnom spore alebo v inej právnej veci, t. j. súdom, proti ktorého rozhodnutiu nemožno podať žiaden opravný prostriedok. Ak taký súd, ktorý je súdom, proti ktorého rozhodnutiu už niet žiadneho opravného prostriedku, nepredloží prejudiciálnu otázku Súdnemu dvoru, hoci tak urobiť mal, otvára sa otázka ústavnosti jeho postupu so zreteľom na čl. 46 ods. 1 a 4 a čl. 48 ods. 1 ústavy, pričom treba pripomenúť aj jeho povinnosť podľa § 1 v spojení s § 109 ods. 1 písm. c) OSP zabezpečiť spravodlivú ochranu práv a oprávnených záujmov účastníkov konania. Vzhľadom na ustálenú judikatúru ústavného súdu o neprípustnosti dovolania v správnom súdnictve bolo nepochybné, že v okolnostiach namietaných prípadov rozhodnutia najvyššieho súdu sú (boli) rozhodnutiami všeobecného súdu, proti ktorým nie sú prípustné opravné prostriedky.</p> <p>Ústavný súd zdôraznil, že nie každé nepredloženie prejudiciálnej otázky Súdnemu dvoru, ktoré je v rozpore s právom EÚ, musí mať automaticky za následok porušenie základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, resp. práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. Len zásadné a kvalifikované pochybenie pri rozhodovaní o (ne)predložení prejudiciálnej otázky, ktoré môže spočívať vo svojoľnom, či na prvý pohľad celkom nesprávnom nepredložení prejudiciálnej otázky Súdnemu dvoru v prípade, keď súd sám o interpretácii práva EÚ mal pochyby a predbežnú otázku nepredložil, má za následok porušenie základného práva na súdnu ochranu, resp. práva na spravodlivé súdne konanie, keďže týmto spôsobom by bola svojoľne popretá právomoc Súdného dvora.</p> <p>Ústavný súd dospel k záveru, že ak najvyšší súd v okolnostiach posudzovaných vecí mal povinnosť predložiť prejudiciálnu otázku Súdnemu dvoru a v namietaných konaniach tak neurobil, pričom nespĺnenie tejto povinnosti malo zároveň zásadný vplyv na rozhodnutie vo veci samej (namietané rozsudky najvyššieho súdu, ktorými sa sťažovateľovým odvolaniam nevyhovelo, pozn.), tak tým „zbavil“ sťažovateľa práva, aby sa súčasťou právneho základu pre meritórne rozhodnutie v namietaných konaniach stal výklad práva Európskej únie uskutočnený Súdnym dvorom. Takýmto postupom najvyššieho súdu v namietaných konaniach a v nich vydanými rozsudkami došlo preto podľa názoru ústavného súdu k porušeniu sťažovateľovho základného práva na súdnu ochranu zaručeného v čl. 46 ods. 1 ústavy a jeho práva na spravodlivé súdne konanie zaručeného v čl. 6 ods. 1 dohovoru.</p> <p>Ústavný súd rozsudky najvyššieho súdu zrušil a veci mu vrátil na ďalšie konanie.</p>
<p>použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, ESEP a iných súdov</p>	<p>Spolkový ústavný súd: BVerfGE 82, 159 Ústavný súd Českej republiky: IV. ÚS 154/08 z 30. júna 2008</p>

<p>spisová značka</p>	<p>II. ÚS 433/2011</p>
<p>sudca spravodajca</p>	<p>Sergej Kohút</p>
<p>druh konania</p>	<p>čl. 127 ods. 1 ústavy konanie o sťažnostiach fyzických a právnických osôb</p>
<p>druh rozhodnutia a spôsob vybavenia</p>	<p>nález – v časti vyhovené – v časti nevyhovené</p>
<p>dátum rozhodnutia</p>	<p>11. júla 2012</p>
<p>dotknuté články ústavy, ústavných zákonov a medzinárodných zmlúv</p>	<p>čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd</p>

<p>skutkový stav a základné fakty</p>	<p>Sťažovateľka (obchodná spoločnosť) sa na ústavný súd obrátila so žalobou, v ktorej namietala porušenie svojich práv na súdnu ochranu a na spravodlivé súdne konanie podľa vyššie uvedených článkov.</p> <p>Sťažovateľka doručila 26. augusta 2005 okresnému súdu žalobu, ktorou sa domáhala proti Slovenskej republike – Ministerstvu výstavby a regionálneho rozvoja Slovenskej republiky podľa zákona č. 58/1969 Zb. o zodpovednosti za škodu spôsobenú rozhodnutím orgánu štátu alebo jeho nesprávnym úradným postupom náhrady škody 42 000 000 Sk s príslušenstvom. Sťažovateľka svoju žalobu odôvodnila tým, že vyslovením nezákonnosti územného rozhodnutia a postupom vedúcim k jeho vydaniu ústavným súdom (nálezom č. k. II. ÚS 22/02-117 zo 16. apríla 2003) došlo k odstúpeniu od nájomnej zmluvy k pozemku uzatvorenej na 35 rokov, ktorej základným predpokladom bolo práve územné rozhodnutie, ktoré bolo vyhlásené za nezákonné. Nájomnú zmluvu z 5. novembra 2002 mala sťažovateľka uzatvorenú s nájomcom (právnická osoba) k pozemku vo vlastníctve sťažovateľky, ročné nájomné bolo dojednané na 1 200 000 Sk, účelom nájmu bola výstavba čerpacej stanice pohonných hmôt. To, že pozemok bol spôsobilý na takýto účel, vyhlásila sťažovateľka svojmu nájomcovi na základe toho, že Okresný úrad, odbor životného prostredia vydal 4. júla 2001 rozhodnutie o umiestnení stavby čerpacej stanice pohonných hmôt, ktoré nadobudlo právoplatnosť 4. júla 2001. Po zrušení územného rozhodnutia ústavným súdom nájomca od nájomnej zmluvy uzatvorenej so sťažovateľkou odstúpil. Žalovaná suma 42 000 000 Sk zodpovedá dojednanému ročnému nájomnému za obdobie 35 rokov.</p> <p>Okresný súd rozsudkom z 26. mája 2006 žalobe vyhovel v celom rozsahu a zaviazal žalovaného zaplatiť sťažovateľke 42 000 000 Sk a náhradu trov konania. Okresný súd bol toho názoru, že všetky podmienky na vznik nároku sťažovateľky na náhradu škody proti žalovanému podľa zákona č. 58/1969 Zb. boli splnené.</p> <p>Na odvolanie žalovaného krajský súd uznesením zo 14. septembra 2006 rozsudok okresného súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Uložil okresnému súdu doplniť dokazovanie a zaoberať sa platnosťou nájomnej zmluvy, spôsobom jej zániku, otázkou, či by sťažovateľke vôbec vznikol nárok na nájomné, pretože iba v takom prípade mu mohol vzniknúť ušlý zisk, ktorého by sa mohol domáhať od žalovaného.</p> <p>Okresný súd znova vo veci rozhodol rozsudkom z 20. februára 2007 tak, že žalobe znova vyhovel v celom rozsahu.</p> <p>Na odvolanie žalovaného krajský súd rozsudkom z 27. septembra 2007 napadnutý rozsudok zmenil tak, že žalobu sťažovateľky zamietol a žiadnemu z účastníkov nepriznal nárok na náhradu trov konania. Na rozdiel od okresného súdu totiž dospel k záveru, že podmienky vzniku zodpovednosti za škodu neboli naplnené, pretože nebolo v konaní sťažovateľkou preukázané, že jej vznikla škoda. Nájomný vzťah medzi sťažovateľkou a jej nájomcom neskončil odstúpením od zmluvy nájomcom (pre nespôsobilosť predmetu nájmu na dohodnutý účel), ale dohodou (k 28. aprílu 2003), preto sťažovateľka nemala nárok voči svojmu nájomcovi na platenie nájomného, a preto jej nemohla vzniknúť ani škoda vo forme ušlého zisku, ktorú by si mohla vymáhať od žalovaného.</p> <p>Proti tomuto rozsudku podala sťažovateľka dovolanie, o ktorom rozhodol najvyšší súd rozsudkom zo 14. októbra 2008 tak, že rozsudok krajského súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Dôvodom takéhoto rozhodnutia bolo zistenie dovolacieho súdu, že hoci krajský súd dokazovanie nedoplnil, resp. nezopakoval, vyvodil z dôkazov vykonaných okresným súdom odlišné skutkové závery (hodnotil ich inak), čím účastníkom odňal možnosť konať pred súdom.</p> <p>Krajský súd vo veci znova rozhodol rozsudkom z 19. marca 2009, ktorým zmenil rozsudok okresného súdu tak, že uložil žalovanému povinnosť zaplatiť sťažovateľovi sumu 222 399,25 € (6 700 000 Sk), vo zvyšku žalobu zamietol a žalovanému náhradu trov prvostupňového a odvolacieho konania nepriznal. Vychádzal z toho, že sťažovateľka síce splnila podmienky na vznik nároku na náhradu škody voči žalovanému, tak ako to vyslovil aj dovolací súd (názorom ktorého je viazaný), avšak náhradu škody mu bolo možné priznať iba do dňa rozhodovania súdu.</p> <p>Proti tomuto rozsudku podala dovolanie sťažovateľka a žalovaný. Najvyšší súd uznesením z 24. marca 2010 zrušil rozsudok krajského súdu a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Konštatoval, že krajský súd znova vyvodil z dôkazov vykonaných okresným súdom iné skutkové závery bez toho, aby ich sám vykonal, resp. zopakoval, a tým znova odňal účastníkom možnosť konať pred súdom. Najvyšší súd poukázal aj na to, že rozsudok krajského súdu bol navyše nedostatočne odôvodnený. Pre vadu</p>
--	---

	<p>podľa § 237 písm. f) OSP preto rozsudok dovolací súd znova zrušil.</p> <p>Krajský súd znova vo veci rozhodol uznesením z 31. augusta 2010, a to tak, že rozsudok okresného súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Uložil okresnému súdu doplniť dokazovanie a zdôraznil svoj vlastný skorší právny názor o nemožnosti priznať náhradu škody vo forme ušlého zisku za obdobie po rozhodnutí súdu.</p> <p>Sťažovateľka podala proti uzneseniu krajského súdu z 31. augusta 2010 dovolanie. Tvrdila, že postupom krajského súdu jej bola odňatá možnosť konať pred súdom, pretože krajský súd prekvapivo svoje rozhodnutie založil na inom právnom posúdení veci ako vo svojom skoršom rozhodnutí (v ktorom dospel k záveru, že nárok sťažovateľky je daný, hoci iba za určité obdobie), nezopakoval a nedoplnil dokazovanie, nerešpektoval právny názor dovolacieho súdu vyslovený v skorších rozhodnutiach, z ktorého vyplývalo, že nárok sťažovateľky na náhradu škody bol daný, a krajský súd sa zaoberal už len jeho výškou.</p>
<p>ratio decidendi</p>	<p>Ústavný súd konštatoval, že sťažovateľka v sťažnosti poukázala na to, že k porušeniu základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 dohovoru uznesením krajského súdu z 31. augusta 2010 došlo tým, že najvyšší súd už v rozhodnutí zo 14. októbra 2008 vyslovil záväzný právny názor, podľa ktorého právoplatnosťou rozhodnutia, ktorým bolo nezákonné územné rozhodnutie zrušené, vzniklo sťažovateľke právo na náhradu škody, ktorá jej bola týmto rozhodnutím spôsobená, čo krajský súd najprv rešpektoval (a v časti žalobe sťažovateľa v 1. rade vyhovel) a následne nerešpektoval a zrušil rozhodnutie okresného súdu a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Navyše, dovolací súd, ktorý bol na to oprávnený, nezrušil zároveň s rozhodnutím krajského súdu aj rozhodnutie okresného súdu, z čoho vyplýva, že toto nepovažoval za také, ktoré trpí rovnakými vadami ako rozhodnutie krajského súdu. Sťažovateľka považovala uznesenie krajského súdu navyše za nedostatočne odôvodnené, pretože z neho nebolo možné zistiť, z akého dôvodu bolo potrebné, aby okresný súd dokazoval opätovne už preukázané skutočnosti; podľa akého ustanovenia právneho predpisu bola obmedzená náhrada škody vo forme ušlého zisku iba na obdobie do rozhodnutia súdu, ani to, z akého dôvodu mu neprislúchalo rozhodnúť o zmene účastníkov na strane žalobcu.</p> <p><u>K namietanému porušeniu základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 dohovoru uznesením najvyššieho súdu z 19. apríla 2011</u></p> <p>Sťažovateľka namietala, že najvyšší súd odmietol jej dovolanie ako neprípustné napriek tomu, že boli splnené podmienky na jeho meritórne prejednanie podľa § 238 ods. 2 OSP, k čomu došlo predovšetkým v dôsledku toho, že najvyšší súd opomenul toto ustanovenie na vec aplikovať, pretože zrejme dospel k záveru, že sa na vec nevzťahuje, a to v dôsledku neprípustne zužujúceho výkladu, ktorým bol popretý jeho účel a zmysel. Úlohou ústavného súdu bolo posúdiť, či neaplikovaním § 238 ods. 2 OSP na vec sťažovateľa došlo k porušeniu čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru.</p> <p>Ústavný súd konštatoval, že sťažnosť bolo potrebné považovať v tejto časti za zjavne neopodstatnenú. O zjavnej neopodstatnenosti návrhu možno hovoriť vtedy, keď namietaným postupom orgánu štátu vôbec nemohlo dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil navrhovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom orgánu štátu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov.</p> <p>Ústavný súd predovšetkým pripomenul, že rešpektuje spôsob, akým najvyšší súd interpretuje svoju procesnú úpravu dovolania, ak tým nevybočí z medzí ústavnosti, v danom prípade čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru. V prerokovanej veci sa tak nestalo.</p> <p>Najvyšší súd vychádzajúc zo skutočnosti, že namietané rozhodnutie má formu uznesenia, najprv preskúmal prípustnosť podľa § 239 OSP a potom sa vyjadril aj k prípustnosti podľa § 238 ods. 2 OSP. Uviedol, že vychádzajúc zo systematiky Občianskeho súdneho poriadku, z umiestnenia § 238 ods. 2 OSP nebolo možné namietat' odchýlenie sa právneho názoru najvyššieho súdu, ku ktorému malo dôjsť uznesením krajského súdu. Pod rozhodnutím podľa § 238 ods. 2 OSP teda najvyšší súd myslel len rozsudok.</p>

Ústavný súd akceptoval argument systematickou, ktorý vyjadril najvyšší súd, avšak ústavný súd ho v okolnostiach danej veci vnímal materiálnejšie. Podľa ústavného súdu uvedené výkladové starosti vyplývali zo skutočnosti, že nie je vždy rozlišované dovolanie týkajúce sa zmatocnosti na jednej strane (§ 237 OSP) a dovolanie z dôvodu nutnosti zjednotiť judikatúru na strane druhej (§ 238 OSP a § 239 OSP).

Ústavný súd konštatoval, že najvyšší súd teda nearbitrárne v súlade s teoretickou koncepciou zákona dovolanie odmietol. Neporušil takto základné právo sťažovateľky na prístup k súdu chránené čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru.

K namietanému porušeniu základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 dohovoru uznesením krajského súdu z 31. augusta 2010.

Sťažovateľka tvrdila, že k porušeniu označených práv týmto rozhodnutím došlo z dôvodu, že krajský súd nerešpektoval právny názor najvyššieho súdu ako súdu dovolacieho vyslovený vo veci sťažovateľky (v uznesení zo 14. októbra 2008), tento svojím rozhodnutím poprel, hoci v skoršom rozhodnutí (v rozsudku z 19. marca 2009) ho rešpektoval a vychádzal z neho. Úlohou ústavného súdu v tejto situácii bolo posúdiť, či zodpovedal ústavne konformnému výkladu aplikovaných ustanovení právnych predpisov názor krajského súdu, podľa ktorého za daného procesného stavu bolo namieste vo veci rozhodnúť tak, že krajský súd zruší rozsudok okresného súdu a vec mu vráti na ďalšie konanie, ako aj to, či takýmto jeho postupom nedošlo k nerešpektovaniu už prv vysloveného záväzného právneho názoru najvyšším súdom.

Ústavný súd uviedol, že účelom a zmyslom kasačného oprávnenia odvolacieho súdu je napraviť také vady, ktorými trpí konanie alebo rozhodnutie prvostupňového súdu, ktoré nie je možné zhojiť tým, že odvolací súd vo veci sám rozhodne.

V prípade vady podľa § 221 ods. 1 písm. f) OSP ide o situáciu, ku ktorej došlo v konaní pred súdom prvého stupňa v čase do vydania jeho rozhodnutia, a to postupom súdu alebo jeho rozhodnutím a došlo k nej vo vzťahu k účastníkovi konania. Odňatie možnosti konať účastníkovi súdom prvého stupňa je taký postup súdu, ktorým účastníkovi konania znemožnil realizáciu tých procesných práv, ktoré mu Občiansky súdny poriadok priznáva.

Ústavný súd vo svojom rozhodnutí uviedol, že podľa § 221 ods. 1 písm. f) a h) OSP súd rozhodnutie zruší, len ak... f) účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom... h) súd prvého stupňa nesprávne vec právne posúdil tým, že nepoužil správne ustanovenie právneho predpisu a nedostatočne zistil skutkový stav...

Podľa § 243d ods. 1 OSP ak dôjde k zrušeniu napadnutého rozhodnutia, súd, ktorého rozhodnutie bolo zrušené, koná ďalej o veci. Pritom je právny názor súdu, ktorý rozhodoval o dovolaní, záväzný. V novom rozhodnutí rozhodne súd znova aj o trovách pôvodného konania a dovolacieho konania.

O situáciu, že súd prvého stupňa nesprávne právne vec posúdil tým, že nepoužil správne ustanovenie právneho predpisu, a preto nedostatočne zistil skutkový stav [§ 221 ods. 1 písm. h) OSP], môže ísť iba vtedy, keď sú splnené obe podmienky súčasne. Nedostatočným zistením skutkového stavu v zmysle tohto ustanovenia nie je takýto prípad, ak je dôsledkom nedostatočnej aktivity účastníka konania. Dôvodom na zrušenie rozhodnutia súdu prvého stupňa podľa § 221 ods. 1 písm. f) OSP nie je prípad, keď prvostupňový súd správne zistil skutkový stav, ale nepoužil správnu právnu normu alebo ju nesprávne aplikoval, a ani prípad, ak použil správnu normu, ale nedostatočne zistil skutkový stav.

V prípade akejkoľvek inej vady, než niektorej z tých, ktoré sú uvedené v taxatívnom výpočte § 221 OSP, odvolací nie je oprávnený prvostupňové rozhodnutie zrušiť a vec vrátiť prvostupňovému súdu na ďalšie konanie.

Ústavný súd konštatoval, že s ohľadom na uvedené bolo zrejmé, že vykladať ustanovenie § 221 ods. 1 písm. f) OSP spôsobom, akým to urobil krajský súd, sa prieči jeho účelu a zmyslu.

Rovnako nepresvedčivo vyznievalo aj odôvodnenie potreby zrušenia prvostupňového rozhodnutia s ohľadom na nevyhnutnosť vykonať opakovaný výsluch niektorých svedkov, ktorým malo byť podľa názoru krajského súdu doplnené dokazovanie.

Ústavný súd uviedol, že viazanosť súdu nižšieho stupňa právnym názorom súdu

	<p>vyššieho stupňa je vykonaním ústavného princípu práva na súdnu ochranu a spravodlivý proces, ktorého je integrálnou súčasťou, a nie prekážkou.</p> <p>Nárok žalobcu bol čo do základu daný a dôvodom zrušenia jeho rozhodnutia boli procesné pochybenia krajského súdu spočívajúce v dokazovaní viažucom sa na okolnosti, z ktorých vyvodil krajský súd záver o tom, že v deň jeho rozhodnutia možno priznať náhradu škody sťažovateľovi iba do tohto dňa, a nie do budúcnosti, bolo úplne zrejmé s poukazom na obsah uznesenia najvyššieho súdu z 24. marca 2010, že povinnosťou krajského súdu bolo meritórne rozhodnúť vo veci po odstránení procesného pochybenia, ktoré mu bolo vytknuté.</p> <p>Ústavný súd konštatoval, že krajský súd sa v tejto situácii rozhodol postupovať inak, a to navyše na základe úvah, ktoré neobstoja. Nerešpektovanie právneho názoru najvyššieho súdu krajským súdom vyjadreného v napadnutom rozhodnutí v tomto prípade porušilo princíp viazanosti odvolacieho súdu právnym názorom dovolacieho súdu, ako aj zákaz svojvôle a princíp právnej istoty súdneho rozhodovania. Postup krajského súdu pri vydávaní napadnutého rozhodnutia niesol preto znaky svojvôle, a tým porušil základné právo sťažovateľky na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.</p> <p>Ústavný súd uznesenie krajského súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.</p>
<p> Použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, ESEP a iných súdov</p>	<p>Ústavný súd Slovenskej republiky: II. ÚS 22/02 Ústavný súd Českej republiky: PL. ÚS 37/03</p>

Nálezy – priet'ahy v konaní:

spisová značka	II. ÚS 68/2012
sudca spravodajca	Sergej Kohut
druh konania	čl. 127 konanie o sťažnostiach fyzických a právnických osôb
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	nález – v časti vyhovené – v časti nevyhovené
dátum rozhodnutia	10. júla 2012
dotknuté články ústavy, ústavných zákonov a medzinárodných zmlúv	čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd
skutkový stav a základné fakty	<p>Sťažovatelia (fyzické osoby) namietali porušenie základného práva na súdnu ochranu, základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov a práva na prejednanie veci v primeranej lehote postupom okresného súdu v trestnom konaní vo veci podvodu, v ktorom mali sťažovatelia postavenie žalobcu. Konanie sa začalo v roku 2007.</p>
ratio decidendi	<p>Predmetom konania pred ústavným súdom bolo posúdenie, či postupom okresného súdu v konaní dochádzalo k porušovaniu základného práva sťažovateľov na súdnu ochranu zaručeného v čl. 46 ods. 1, práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.</p> <p>Sťažovatelia namietali „nesprávny úradný postup konajúceho súdu, keď pri odmietnutí obžaloby nepostupoval podľa § 44 ods. 1 písm. h) Trestného poriadku...“. Z procesného postavenia sťažovateľov ako poškodených nevyplývala žiadna možnosť namietat' postup okresného súdu inak, ako z pohľadu plynulosti konania.</p> <p>Ústavný súd konštatoval, že napadnuté konanie nevykazovalo žiadne pochybenia zasahujúce do základného práva sťažovateľov chráneného v čl. 46 ods. 1 a 2 ústavy. Sťažovateľom nebol odoprený prístup k súdu, a preto v okolnostiach danej veci nebolo nutné sa porušením tohto práva osobitne zaoberat'. V tejto časti námietke sťažovateľov o porušovaní ich práva na súdnu ochranu preto ústavný súd nevyhovel.</p> <p>Sťažovatelia namietali tiež porušenie základného práva zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy a čl. 6 ods. 1 Dohovoru.</p> <p>1. Pokiaľ išlo o kritérium zložitosti veci, ústavný súd konštatoval, že rozhodovanie v napadnutom konaní mohlo predstavovat' určitý stupeň zložitosti súvisiaci najmä s potrebou vykonať výsluchy viacerých svedkov a tiež znaleckého dokazovania. Právne</p>

	<p>vec nebolo možné hodnotiť ako zložitú, a netvrdila to ani predsedníčka okresného súdu vo svojom vyjadrení k sťažnosti.</p> <p>2. Pri hodnotení podľa ďalšieho kritéria, teda správania sťažovateľov v preskúmanom konaní, ústavný súd nezistil žiadne významné okolnosti, ktoré by mali byť osobitne zohľadnené na ich ťarchu pri posudzovaní otázky, či a z akých dôvodov došlo v napadnutom konaní k zbytočným prietahom.</p> <p>3. Napokon sa ústavný súd zaoberal postupom okresného súdu v posudzovanej veci. Ústavný súd konštatoval, že postup okresného súdu nebolo možné považovať za taký, ktorý by smeroval k odstráneniu právnej neistoty, v ktorej sa sťažovatelia v predmetnej veci počas súdneho konania nachádzali, čo je základným účelom práva zaručeného v citovanom článku ústavy a dohovoru</p> <p>V súvislosti s obranou predsedníčky okresného súdu, že prietahy súviseli so zdravotným stavom obžalovaného, ústavný súd uviedol, že ústava v čl. 48 ods. 2, ako aj príslušné procesnoprávne predpisy zaväzujú predovšetkým súdy ako garantov spravodlivosti, aby prijali také opatrenia, ktoré by umožnili prerokovanie vecí, a teda vykonanie spravodlivosti bez zbytočných prietahov.</p> <p>Vzhľadom na to, že v prípade sťažovateľov sa tak nestalo, ústavný súd vyslovil porušenie základného práva sťažovateľov na prerokovanie predmetnej veci bez zbytočných prietahov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy a práva zaručeného v čl. 6 ods. 1 dohovoru</p> <p>Ústavný súd ďalej uviedol, že aj keď boli sťažovatelia kvalifikovane zastúpení advokátkou, svoju požiadavku o priznanie primeraného finančného zadosťučinenia nijako nezdôvodnili. Ústavný súd sa stotožnil s vyjadrením predsedníčky okresného súdu, ktorá vo svojom vyjadrení k sťažnosti poukázala na to, že navrhované sumy predstavovali vlastne výšku škody, ktorá im (sťažovateľom) mala vzniknúť trestnou činnosťou obžalovaného, a sťažovatelia sa sťažnosťou podanou ústavnému súdu „snažia preniesť prípadnú povinnosť obžalovaného na okresný súd“, keďže obžalovaný je nemajetný. V danom prípade ústavný súd považoval za dostatočné konštatovanie porušenia označeného základného práva sťažovateľov zaručeného ústavou, ako aj práva zaručeného dohovorom s príkazom okresnému súdu ďalej konať bez zbytočných prietahov a primerané finančné zadosťučinenie im nepriznal.</p>
<p> Použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, ESEP a iných súdov</p>	<p>***</p>

<p> spisová značka</p>	<p> II. ÚS 83/2012</p>
<p> sudca spravodajca</p>	<p>Sergej Kohut</p>
<p> druh konania</p>	<p> čl. 127 konanie o sťažnostiach fyzických a právnických osôb</p>
<p> druh rozhodnutia a spôsob vybavenia</p>	<p> nález - vyhovené</p>
<p> dátum rozhodnutia</p>	<p>10. júla 2012</p>
<p> dotknuté články ústavy, ústavných zákonov a medzinárodných zmlúv</p>	<p> čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd</p>
<p> skutkový stav a základné fakty</p>	<p>Sťažovateľ (fyzická osoba) namietal porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov a práva na prejednanie veci v primeranej lehote postupom okresného súdu v konaní o žalobe o finančnú sumu. Konanie sa začalo v roku 1993.</p>
<p> ratio decidendi</p>	<p>1. Pokiaľ išlo o kritérium zložitosti veci, konajúci súd dĺžku 19 rokov trvajúceho konania zdôvodnil jeho zložitou. Ústavný súd istú mieru faktickej zložitosti pripustil. Jej výrazom bola potreba nariadiť znalecké dokazovanie na zistenie skutkového stavu. Avšak aj za týchto okolností dovedajší nadmieru zdĺhavý priebeh napadnutého konania ústavný súd nemohol pripísať iba na vrub faktickej náročnosti prerokovávanej veci.</p> <p>2. Pri hodnotení podľa ďalšieho kritéria, teda správania sťažovateľa, ktorý v konaní vystupuje na strane žalovaného, ústavný súd zistil, že z 22 nariadených pojednávaní sa sťažovateľ osobne zúčastnil 3! Jeho právny zástupca sa zúčastnil 12 pojednávaní. Bez povšimnutia nemohol ostať ani fakt, že sťažovateľ sa prvýkrát osobne zúčastnil pojednávania až v októbri v roku 2003, teda 10 rokov od začiatku konania. Táto skutočnosť nesvedčila, že sa o svoje záležitosti dostatočne zaujímal a chcel prispieť</p>

	<p>k čo najrýchlejšiemu skončeniu sporu. Ústavný súd to považoval za okolnosť, ktorá musela byť zohľadnená na sťažovateľovu ťarchu pri posudzovaní otázky, či a z akých dôvodov došlo v napadnutom konaní k zbytočným prieťahom.</p> <p>3. Pri hodnotení samotného postupu krajského súdu poukazujúc na podrobnú chronológiu jeho úkonov ústavný súd konštatoval, že ak postup tohto súdu bol, najmä v počiatočnej fáze, pomerne plynulý, a napriek tomu dĺžka konania presiahla 19 rokov, bolo možné krajskému súdu vyčítať absolútnu neefektívnosť (najmä ustanovovanie znalcov, ktorých krajský súd vymenovával bez predchádzajúcej efektívnej komunikácie s nimi), miestami až zmätočnosť (súd vyzýval na vypracovanie posudku znalkyňu, ktorej bolo jej vymenovanie zrušené) jeho postupu, ktorý nebol dostatočne sústredený a efektívny. Neefektívne si počínal najmä v nesystematickom a málo dôraznom zabezpečovaní dôkazov potrebných na rozhodovanie vo veci.</p> <p>Uvedený postup okresného súdu nebol ničím ospravedlniteľný, pretože počas 19 rokov trvajúceho konania krajský súd nevykonával vo veci úkony tak, aby smerovali k odstráneniu právnej neistoty, v ktorej sa sťažovateľ v predmetnej veci počas súdneho konania nachádzal, čo je základným účelom práva zaručeného v citovanom článku ústavy a dohovoru. Vzhľadom na uvedenú skutočnosť ústavný súd konštatoval, že v napadnutom konaní došlo k prieťahom, ktoré neboli spôsobené zložitou vecou a iba čiastočne správaním sťažovateľa, ale najmä v dôsledku postupu súdu.</p> <p>Vzhľadom na uvedené dôvody ústavný súd vyslovil porušenie základného práva sťažovateľa na prerokovanie predmetnej veci bez zbytočných prieťahov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy a jeho práva na prejednanie veci v primeranej lehote zaručeného v čl. 6 ods. 1 dohovoru.</p> <p>Ústavný súd priznal sťažovateľovi finančné zadostučinenie v sume 4 000 €. Ústavný súd prikázal krajskému súdu vo veci konať vo veci bez zbytočných prieťahov.</p>
použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, ESRP a iných súdov	***

spisová značka	II. ÚS 192/2012
sudca spravodajca	Juraj Horváth
druh konania	čl. 127 konanie o sťažnostiach fyzických a právnických osôb
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	nález - vyhovené
dátum rozhodnutia	13. septembra 2012
dotknuté články ústavy, ústavných zákonov a medzinárodných zmlúv	čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd
skutkový stav a základné fakty	Sťažovateľka (fyzická osoba) namietala porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov a práva na prejednanie veci v primeranej lehote postupom okresného súdu v konaní o vyporiadaní podielového spoluvlastníctva k pozemku, ktoré sa začalo v roku 1995.
ratio decidendi	<p>1. Ústavný súd konštatoval, že pokiaľ išlo o kritérium právnej a faktickej zložitosti veci, konanie o úprave vlastníckych vzťahov k nehnuteľnosti nie je po právnej a skutkovej stránke zložitým konaním a patrí do štandardnej rozhodovacej agendy všeobecného súdnictva s rozsiahlou judikatúrou v tejto oblasti. Ústavný súd síce v danom prípade pripúšťal určitú faktickú zložitú veci súvisiacu s potrebou nariadenia znaleckého dokazovania, avšak podľa názoru ústavného súdu žiadna skutková zložitost' veci nemôže ospravedlniť viac ako 17 rokov trvajúce konanie na súde prvého stupňa, keď navyše už v minulosti vykonané znalecké dokazovanie nebolo pre okresný súd dostatočným podkladom pre rozhodnutie vo veci.</p> <p>2. Pokiaľ išlo o správanie sťažovateľky, ústavný súd jej okrem dvoch prípadov zmätočných podaní, ktoré vo svojej podstate neprispeli k podstatnému predĺženiu konania, nemohol vytknúť žiadne také skutočnosti, ktoré by podstatnou mierou mali podiel na celkovej dĺžke skúmaného konania.</p> <p>3. Napokon sa ústavný súd zaoberal aj postupom okresného súdu, pričom zistil, že postup okresného súdu sa nevyznačoval vždy plynulým a efektívnym postupom. Ústavný súd dospel k záveru, že v dôsledku tak neefektívneho postupu, ako aj v dôsledku absolútnej nečinnosti okresného súdu došlo k predĺženiu viac ako celkovo 17 rokov</p>

	<p>trvajúceho konania vedeného okresným súdom o viac ako 7 rokov a 10 mesiacov.</p> <p>V súvislosti s obranným tvrdením podpredsedníčky okresného súdu, že k predĺženiu konania prispela opakovaná zmena v osobe zákonného sudcu, ústavný súd konštatoval, že táto skutočnosť nie je akceptovateľná z hľadiska požiadavky plynulého súdneho konania vyjadrenej v čl. 48 ods. 2 ústavy a v čl. 6 ods. 1 dohovoru, ktorá zaväzuje predovšetkým súdy ako garantov spravodlivosti, aby prijali príslušné opatrenia umožňujúce prerokovanie vecí bez zbytočných prieťahov, a tým vykonanie spravodlivosti v primeranej lehote.</p> <p>Ústavný súd vyslovil, že postupom okresného súdu v tomto konaní došlo k porušeniu základného práva sťažovateľky na prerokovanie vecí bez zbytočných prieťahov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy, ako aj práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote zaručeného v čl. 6 ods. 1 dohovoru.</p> <p>Ústavný súd priznal sťažovateľke finančné zadosťučinenie v sume 6 500 €. Ústavný súd prikázal okresnému súdu vo veci konať vo veci bez zbytočných prieťahov.</p>
použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, EStP a iných súdov	***

spisová značka	II. ÚS 251/2012
sudca spravodajca	Lajos Mészáros
druh konania	čl. 127 konanie o sťažnostiach fyzických a právnických osôb
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	nález - vyhovené
dátum rozhodnutia	20. septembra 2012
dotknuté články ústavy, ústavných zákonov a medzinárodných zmlúv	čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd
skutkový stav a základné fakty	Sťažovateľky (fyzické osoby) namietali porušenie základného práva na prerokovanie vecí bez zbytočných prieťahov a práva na prejednanie vecí v primeranej lehote postupom okresného súdu v konaní o úprave styku otca s maloletou. Konanie sa začalo v roku 2009.
ratio decidendi	<p>1. Pokiaľ išlo o kritérium zložitosti vecí, dĺžka napadnutého konania podľa názoru ústavného súdu bola závislá od zložitosti vecí len sčasti. Vec z právneho hľadiska nebolo možné považovať za zložitú, pretože išlo o bežnú agendu všeobecných súdov. Pokiaľ išlo o faktickú zložitosť, tú predstavovala potreba zabezpečenia dôkazu z cudziny. Tieto skutočnosti ústavný súd zohľadnil pri určení finančného zadosťučinenia.</p> <p>2. Pri hodnotení podľa ďalšieho kritéria, teda správania sťažovateľiek v preskúmanom konaní, ústavný súd nezistil žiadnu významnú okolnosť, ktorá by mala byť osobitne zohľadnená na ich ťarchu pri posudzovaní otázky, či a z akých dôvodov došlo v predmetnom konaní k zbytočným prieťahom.</p> <p>3. Napokon sa ústavný súd zaoberal postupom okresného súdu v predmetnej veci a konštatoval, že okresný súd okrem opakovaného vykonávania úkonov v dvojmesačných intervaloch bol vo veci nečinný v období od 24. apríla 2009 do 30. septembra 2009 (päť mesiacov), v období od 20. novembra 2009 do 22. februára 2010 (tri mesiace), v období od 22. februára 2010 do 9. septembra 2010 (sedem mesiacov), v období od 9. septembra 2010 do 4. januára 2011 (štyri mesiace) – pričom okresný súd v tomto období okrem ojedinelých administratívnych úkonov nič nevykonával.</p> <p>S poukazom na uvedené dôvody ústavný súd v konaní vedenom na okresnom súde vyslovil porušenie základného práva sťažovateľiek na prerokovanie vecí bez zbytočných prieťahov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie záležitosti podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.</p> <p>Vzhľadom na to, že 29. júna 2012 bol v predmetnej veci na okresnom súde vyhlásený rozsudok, neprichádzalo do úvahy v okolnostiach danej veci rozhodnutie podľa § 56 ods. 3 písm. a) zákona o ústavnom súde.</p> <p>Ústavný súd priznal sťažovateľkám finančné zadosťučinenie každej po 1 500 €.</p>
použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, EStP a iných súdov	EStP: H. v. Spojené kráľovstvo, rozsudok z 8. júla 1987, § 85

spisová značka	II. ÚS 252/2012
súdca spravodajca	Lajos Mészáros
druh konania	čl. 127 konanie o sťažnostiach fyzických a právnických osôb
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	nález - vyhovené
dátum rozhodnutia	20. septembra 2012
dotknuté články ústavy, ústavných zákonov a medzinárodných zmlúv	čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd
skutkový stav a základné fakty	Sťažovateľky (fyzické osoby) namietali porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov a práva na prejednanie veci v primeranej lehote postupom okresného súdu v konaní o zvýšení výživného. Konanie sa začalo v roku 2009.
ratio decidendi	<p>1. Pokiaľ išlo o kritérium zložitosti veci, dĺžka napadnutého konania podľa názoru ústavného súdu bola závislá od zložitosti veci len sčasti. Vec z právneho hľadiska nebolo možné považovať za zložitú, pretože išlo o bežnú agendu všeobecných súdov. Pokiaľ išlo o faktickú zložitú, tú predstavovala potreba zabezpečenia dôkazu z cudziny. Tieto skutočnosti ústavný súd zohľadnil pri určení finančného zadosťučinenia.</p> <p>2. Pri hodnotení podľa ďalšieho kritéria, teda správania sťažovateľiek v preskúvanom konaní, ústavný súd nezistil žiadnu okolnosť, ktorá by mala byť osobitne zohľadnená na ich ťarchu pri posudzovaní otázky, či a z akých dôvodov došlo v predmetnom konaní k zbytočným prieťahom.</p> <p>3. Napokon sa ústavný súd zaoberal postupom okresného súdu v predmetnej veci a konštatoval, že okresný súd okrem opakovaného vykonávania málo efektívnych úkonov v dvojmesačných intervaloch bol vo veci nečinný v období od 16. apríla 2010 do 17. decembra 2010 (osem mesiacov), od 23. júna 2011 do 7. novembra 2011 (päť mesiacov), od 27. februára 2012 do 27. júna 2012 (štyri mesiace). Uvedené obdobie nečinnosti okresného súdu bez akýchkoľvek zákonných dôvodov bolo potrebné považovať za zbytočné prieťahy v konaní, ktoré sú z ústavnoprávneho aspektu netolerateľné, pretože k uvedenej nečinnosti, a teda k prieťahom nedošlo v dôsledku zložitosti veci ani správania sťažovateľiek, ale predovšetkým v dôsledku nečinnosti okresného súdu.</p> <p>S poukazom na uvedené dôvody ústavný súd v konaní vedenom na okresnom súde vyslovil porušenie základného práva sťažovateľiek na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie záležitosti podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.</p> <p>Ústavný súd priznal sťažovateľkám finančné zadosťučinenie každej po 1 500 €. Ústavný súd prikázal okresnému súdu vo veci konať vo veci bez zbytočných prieťahov.</p>
použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, ESLP a iných súdov	***

Spracoval: Mgr. Tomáš Majerník

Upozornenie :

Prehľad vybraných rozhodnutí Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej len „prehľad“) je neoficiálnym dokumentom, ktorý slúži výlučne na informovanie o rozhodovacej činnosti Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“). Prehľad zostavuje Analytické oddelenie Odboru súdnych poradcov a súdnej agendy Kancelárie Ústavného súdu Slovenskej republiky z rozhodnutí ústavného súdu, písomne vyhotovených a odoslaných účastníkom konania v danom období. Prehľad nezaväzuje ústavný súd a nenahrádza jednotlivé rozhodnutia ústavného súdu, z ktorých bol zostavený.